

គីរីវង្ស

A1 & A3

- ទេត្ត** : កោះកុង និង កំពង់ស្ពឺ
- ស្រុក** : ស្រែអំបិល កំពង់សិលា និង ភ្នំស្រួច
- ផ្ទៃដី (ហិកតា)** : ៥២.៧៨៣
- រយៈកំពស់ (ម៉ែត្រ)** : ៣៦០ ដល់ ៩៤៣
- កូអរដោនេចំណុចកណ្តាល** : ១១°១៨' ជ ១០៣° ៥៧' ក

ការពិពណ៌នាទីកន្លែង

តំបន់ IBA នេះរួមមានឧទ្យានជាតិគីរីវង្ស និង តំបន់ដែលមានប្រភេទជីវកម្មជាតិក្នុងតំបន់កំពង់ស្ពឺ ។ តាមលក្ខណៈសណ្ឋានដី ឧទ្យានជាតិនេះគឺត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយជួរភ្នំទាបៗទាំងឡាយ ដែលមានលក្ខណៈខ្ពស់ត្រដែតនៅជុំវិញតំបន់ទំនាបដែលមានមនុស្សច្រើនកុះករក្នុងរយៈកំពស់៥៦០ម៉ែត្រធៀបនឹងនិរ្វិសមុទ្រ ។ ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានច្រើនបំផុតនៅក្នុងឧទ្យានជាតិនេះ គឺជាប្រភេទព្រៃធម្មជាតិគ្របដណ្តប់លើសលប់ដោយស្រស់ស្លឹកពីរ និង នៅស្រទាប់ក្រោមសម្បូរដោយស្មៅដុះរាយប៉ាយនៅលើខ្ពង់រាបដែលមានរយៈកំពស់៧០០ម៉ែត្រ ។ ឧទ្យានជាតិនេះក៏គ្របដណ្តប់ផងដែរ ដោយព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ហើយនៅត្រង់តំបន់ទាបៗគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃរោះ ។ មានអូរតូចៗជាច្រើននៅក្នុងឧទ្យានជាតិនេះ និង មានបឹងសិប្បនិម្មិតជាច្រើនទៀតផងដែរ ប៉ុន្តែមិនមានទន្លេសំខាន់ៗឡើយ ។ ប្រភេទជីវកម្មជាតិដុះនៅក្នុងតំបន់កំពង់ស្ពឺនៅប៉ែកខាងលិចឧទ្យានជាតិ គឺជាប្រភេទព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោងលាតសន្ធឹងធំល្វីងល្វើយជាមួយព្រៃស្រស់ដុះរាយប៉ាយនៅតាមកូនភ្នំនានា ដែលមានកំពស់លើសពី ៨០០ម៉ែត្រធៀបនឹងនិរ្វិសមុទ្រ ។ មានអូរជាច្រើនដែលជាផ្លូវទឹកហូរចេញពីតំបន់នេះទៅកាន់ស្ទឹងធំៗពីរ ។ តំបន់នេះស្ថិតនៅក្នុងដែនព្រៃសម្បទានរបស់ក្រុមហ៊ុនសាមលីញូអ៊ិនធីណាស្តូណាល់ ។

លទ្ធផលនៃការថយចុះទីជីវកម្ម និង សំពាធនៃការប្រមាញ់ដោយគ្មាននិរន្តរភាពលើសត្វព្រៃនៅក្នុងតំបន់ IBA នេះត្រូវទទួលរងការគំរាមកំហែងខ្លាំងជាងតំបន់ជួរភ្នំក្រវាញ និង ភ្នំដីរី ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តំបន់នេះគឺជាតំបន់តែមួយគត់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលគេបានកត់ត្រាប្រភេទកេងកងត្នោត ។ លើសពីនេះទៀត ក៏នៅមានវត្តមានប្រភេទអកត្រីតូចនៅប៉ែកខាងលិចនៃឧទ្យានជាតិគីរីវង្ស ហើយមានកំណត់ត្រាមិនច្បាស់លាស់អំពីក្រូចសំពៅពីតំបន់នេះផងដែរ ។

ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗ

ឈ្មោះខ្មែរ	ឈ្មោះអង់គ្លេស	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យIBA
កេងកងត្នោត	Brown Hornbill	<i>Anorrhinus tickelli</i>	A1
អកត្រីតូច	Lesser Fish Eagle	<i>Ichthyophaga humilis</i>	A1

ប្រភេទសត្វប្រមូលផ្តុំក្នុងតំបន់មួយជាក់លាក់

មានសត្វស្លាបប្រាំមួយប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃតំបន់ភ្នំខ្ពស់ ប្រាំប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃស្រោង និង ប្រាំពីរប្រភេទរស់ក្នុងប្រភេទព្រៃរោះ (សូមមើលតារាងឧបសម្ព័ន្ធ៤) ។

ប្រភេទពាសជាតិទទួលបានការគាំទ្រក្រៅប្រទេស

រញ្ជីប្រភេទ: ស្វាត្រាស ស្វាក្តាម ស្វាអង្កត់ ស្វាព្រាម និង ទោចម្ពុដ ។

រើ និង ពង្សក្រចកថវាសទទួលបានការគាំទ្រក្រៅប្រទេស

ដីរី ខ្លីង និង កែវ ។

ប្រភេទអណ្តើក កន្ទាយ និង ក្រពើទទួលបានការគាំទ្រក្រៅប្រទេស

អណ្តើកព្រិច ។

ប្រភេទរុក្ខជាតិទទួលបានការគាំទ្រក្រៅប្រទេស

ស្រស់ស្លឹកពីរ (*Pinus merkusii*) ។

ការគាំទ្រក្រៅប្រទេសលើជីវៈចម្រុះ

ស្ទើរគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់នៃប្រទេសកម្ពុជាជាតិក្នុងតំបន់ IBA នេះបានចុះដោយសារសកម្មភាពរបស់មនុស្ស និង នៅតែបន្តទៀតនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។ មានផ្លូវមួយត្រូវបានសាងសង់ទៅកាន់កំពូលភ្នំគីរីវម្មនៅក្នុងជំនាន់បារាំងសម្រាប់ធ្វើដំណើរទៅរម្យនីយដ្ឋានដើម្បីលំហែកាយ និង ធ្វើការតែ ។ ប្រភេទព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោងនៅក្នុងតំបន់នេះត្រូវបានប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឈើហ៊ុបទាំងស្របច្បាប់ និង ខុសច្បាប់ ។ ការប្រមាញ់គឺជាការគាំទ្រក្រៅប្រទេសនៅក្នុងតំបន់នេះ ដែលបានធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រភេទសត្វមួយចំនួនពីតំបន់នេះ រួមមានក្រោក និង កេងកងធំ ។ លើសពីនេះទៀត ព្រៃឈើដុះជុំវិញជ្វាយ តំបន់ IBA នេះ ត្រូវបានគេកាប់ឆ្ការ និង ទន្រ្ទានយកដោយអ្នកតាំងទីលំនៅខុសច្បាប់នៅទីនោះ ដើម្បីធ្វើដំណាំកសិកម្ម ។

អនុសាសន៍

ការអនុវត្តច្បាប់ និង សកម្មភាពព្យាបាលរបស់សត្វរក្សានាពេលថ្មីៗនេះនៅក្នុងឧទ្យានជាតិគីរីវម្ម ដោយផ្តោតលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ផ្សេងៗ (ការបរបាញ់ និង ការកាប់ព្រៃឈើ) គួរតែបន្តអនុវត្ត និង ពង្រីកសកម្មភាពទាំងនេះនៅក្នុងតំបន់សំខាន់ៗទាំងអស់ ។

តំបន់ដែលមានវត្តមានប្រភេទសត្វសំខាន់ៗស្ថិតនៅក្នុងដែនព្រៃសម្បទាន គួរតែដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសម្បទាន ជាតំបន់ការពារពិសេសសម្រាប់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និង មិនត្រូវឱ្យការកាប់ឈើ ឬ រំខានឡើយ ។

សកម្មភាពអប់រំផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងដោយផ្តោតលើអ្នកទេសចរណ៍ដែលធ្វើដំណើរទៅកំសាន្តក្រុងភ្នំពេញ គួរតែពង្រីកឱ្យបានច្រើនកន្លែង ហើយសង្កត់ធ្ងន់លើបញ្ហាអភិរក្សសត្វស្លាប ។

ឯកសារយោង

Akers, P. (2000) *Bird surveys in Cambodia January-March 2000*. Unpublished sabbatical report to RSPB.
Goes, F. ed. (2000) Recent sightings *Cambodia Bird News* 4: 34-38
Goes, F. Tan Setha and Ros Bansok (1998) *Preliminary bird survey for cluster of three national parks in southern Cambodia*. Phnom Penh: European Commission Support Programme to the Environment Sector in Cambodia.
Kong Kim Sreng and Tan Setha (2002) *A wildlife survey of Kirirom National Park, Cambodia*. Phnom Penh: Wildlife Conservation Society.
Poole, C. M. (1999) Little known oriental bird: Chestnut-headed Partridge *Arborophila cambodiana*. *Bull. Oriental Bird Club* 30: 46-50.
Tan Setha and Pech Bunnat (2001) Recent information on the status and conservation of galliformes in Cambodia. Pp. 39-44 in P. McGowan ed. *Galliformes 2000: Proceedings of the 2nd International Galliformes Symposium*. Reading: World Pheasant Association.
Thomas, W.W. 1964. *A preliminary list of the birds of Cambodia*. Unpubl.